

מסורת הש"ס

אלו טרפות פרק שלישי חולין

סג.

עין משפט
נר מצוה

רמב"א מ"י פ"א הלכות
מחלות ואף
הלכה י:

תורה אור השלם

1. צדקת כהררי אל
משפך תהום רבה אדם
ובהקדו תושבי יי.
2. ואת התנשנות ואת
הקצת ואת הרקע:
ירקא יי יי
אשרקה להם
ואקבע כי פדיתם ורבו
כמו רב: ויכרי יי
ראשו בתם פו
קצותיו
שירות בעור:
3. שיר השירים ה יא
ויראה הבן את הנע
וזה מראו עמק מן
העיר ובו שער צדק דק
וטמא אתו הבן נחם
והא צרעת יראש או
הקן הוא יירקא יי ל
6. ואת הראה ואת
והא למינה ואת
החסידיה האנפה למינה
והתחמם ואת השוף ואת
הנץ למינה:
7. וירקא יי יי יי
והא בת הענה ואת
התחמם ואת השוף ואת
הנץ למינה:
8. דברים יד טו

רבינו גרשום

שתי חמרא וכן שתי
חמרא. שכן של עשות.
שהורו כפח שיש לו
בראש כפח טווח וכפוח:
כי הוה חזי נמלה אמר
צדקת כהררי אל כלו
שנשא משאיו עליו גדול
מטו: כי הוה חזי שלך
אמר משפך תהום רבה
כלומר משפך מונחין
מהורו רבה: לקני ובטני
שם עופות: הא באחרת
דשכחי פרס וענייה בר
כלומר פרס וענייה את
בזו חזי סימן וטמא והכי
קאמר ריבי דשכחי פרס
וענייה אין אוכלין משקא
ובטני דהן יי ליתן סי'
אחז שאין דורסין וגדולין
ברו משום פרס וענייה:
בשכר מנגדן עליוהו
על קקואת: כיון שבאה
רמב"ם (חם) באו רחמים לעולם
אלו נשמים: הוה בראה
הוה כלומר לא היתה
רחם כמס: כמראה חסד
עמוק מן הצל: חן בן
ח' ההיא שאר קאן
באות שבטות ויקא
בלעז שפוחת בלילה
ולא ביום: אי שכר
שלקא: שפוחת על
חברותיה לשון אף וחזון.

חן נלה על מלך חן חיה
שורקא: כלות שבטות
יבא נלעז: כלות שבטות
טלס.

הא באחרת דשכחי פרס וענייה. פירש הקונטרס דנאחרת דשכחי
חישין משום דדמו לפרס וענייה שמה מינס הוא וקשה דלס
כן בכל דוכתא לימקרו אלף נראה לפרס דודאי לאו ממנייהו הם
אלא נאחרת דשכחי חישין משום דדמו לפרס וענייה ומחלפא
כסם אלף נאחרת דלס שמי ליכא
למינש למדי וערו:

באות שבטות קיפוף. שלשה
מיני קיפוף הם הלי שהוא
כלות שבטות וזה תנשמת דקאמר
דנשמת הוא כלות שבטות ועוד
יש כוס וישוף דמתרגמין קריא
וקיפוף והוא ניהו דלמרינ דהמפלת
(מה דף כג.) דענייהס הולכות לפניהם
כסל אדם כמו קריא וקיפוף ונכריות
פרק היראה (דף טו.) למרינ כל מיני
עופות יפס למלס חון מקריא
וקיפוף ועוד יש קיפוף אחר שהוא
מיה דלמרינ נמי דפרק היראה
(ג"ס טו ע"ס) כל מיני חיות יפין לחלס
חון מן הפיל והקוף והקיפוף וכן
דפ"ק דנכריות (דף טו.) הארי והדוב
הנמר והקוף והקיפוף שלש שנים:
הנץ זה הנץ. הכא לא שייך
למיפך אטו קמן קאי
דקאמר זה הנץ מידה קאמר זה הנץ
זה חותן שקורין כן אלף לעיל דעור
העמקין נמי קרי עורב שייך למפך
מה זה מפרש יומר מהו:

נץ. פירש גקונט' אשפרו"ר ולי
אשפר לומר כן דהא כן הוא
מ"ט עופות ואין דורסין כדפירש
לעיל וחזין ליה דלשפרו"ר דרס
כין לפירוש הקונטרס כין לפירוש
ר"מ שלמד העוף ואולו מחיים וכמו
כן טועין גבי נשר שקורין אינגליא
ואינו נשר יש לו ד' סימני טומאה
ואינגליא יש לו אצבע ימירה וכן אמר
דקורא הוא קוק"ו נלעז ואינו דלוחו
קוק"ו נחוקט טמא מחזיקין וקורא
טחור הוא כדמוכח דפ' שילוח הקן (לקמן
קלח: קמ:) דר' אלעזר מחזיק בשילוח
מפני שהוא טחור ונענן לא פליגי אלף
כלוה מודו דגופי טחור:

למה

בר שמי למר בר רב אדריא והא ההוא דיתבי בי כרבא ושרק ואתא גלל
אפסקיה למחורא א"ל ההוא "בידיה הוה ת"ר" עורב זה עורב את כל "העורב
להביא עורב העמקי למינו להביא עורב הבא בראשי יונים אמר מר עורב
זה עורב אטו קמן קאי אלא אימא עורב זה עורב אוכמא וכן הוא אומר
יקוצותיו תלתלים שחורות כעורב העמקי "חיוורא וכן הוא אומר "ומראהו
עמוק מן העור "כמראה חמה העמוקה מן הצל ועורב הבא בראשי יונים
אמר רב פפא לא תימא דאחי בריש יוני אלא דדמי רשיה לדיונה ת"ר הנץ
זה הנץ למינה להביא את בר חיריא מאי בר חיריא אמר אביי שוריקא אמר
רב יהודה החסידה זו דיה לבנה למה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות
עם חברותיה האנפה זו דיה לבנה למה נקרא שמה אנפה (ב) שמנאפת עם
חברותיה אמר רב חנן בר רב חסדא אמר רב חסדא אמר רב חנן בריה
דרבא אמר רב "עשרים וארבעה עופות טמאין הן א"ל רב חנן בר רב חסדא
לרב חסדא דהיכא את דויקרא עשרים הוו בר דמשנה תורה עשרים וחד
הוו ובי תימא דאה דכתיבא בויקרא ולא כתיבא במשנה תורה שדייה
עלייהו אבתי עשרין ותריין הוו אמר ליה הכי אמר אבהו דאמך משמיה
דרב "למינה למינה למינו "למינה הרי כאן ארבע אי הכי עשרין ושית
הוו אמר אביי דאה וראה אחת היא דאי סלקא דעתך תרתי אינון
מכדי

האיה והראה ואת האיה והדיה למינה: אבוס דאמך. רב חנן בר אבוס שהיה חמום דרב חסדא בעשרה
יוחסין (קדושין דף פא:.) דהאנפה למינה דעורב למינה דנץ: דאה. דויקרא וראה דמשנה תורה אחת היא:

מכדי

כס מוגא חמרא. זה שמה: יפס כס כסן. הלכה היא דפרק כל
הנכשנין שבטות (דף מה:.) ששקנא. שם העוף יש כסן שני
מיין אותם ששוקין ארוכין וגופו אדום שרי: מורומא. שם עוף
שהיה מוחזק להם כעורב ושוקיו ארוכין וגופו אדום: גנוס פסול.

במומי כהנים דנכריות (דף מה:.)
ירוקין פסולין. גבי נחמרו מעיה
חנן ליה דמתמינן (לעיל דף טו:.) וס'
השולל דגיס מן הים. אינהו הוו
בקילי ביה והוא עורב המים: שסודו
כסוס. כדנלמו עבה ודומה כמי
שכפולה למוך הראש וכפופה שם והוא
עוף גדול כתרנגול (ב) וקורין לו פולרין
שלז"ל: וזו שסביא שמי למקדש.
דהא נגר טורא מתרגמין ליהס והוא
תרנגולא דרז ונגיטין דפרק מי שחזו
(דף מה:.) מפרש מאי עביד ביה דמנגר
ביה טורא: **דקדק כהררי אל**. דלפי'
נמלה חית ליה חיותא כדנלמה:

ומשפטיך אף כהסוס רבה. שוממיה
שך לשפוט ולעשות נקמתך בדגת
הים להמית המזומנים למות. לשון
מורי. לישנא לחרינה נלמלה הוא
אומר דקדק כהררי אל שמוממיה
מוממין לה כלל טורא ועם מי שמה
שפט אהד דני עד הכוס רבה כגון
שך שטורא נקש שם מוממין: לקני
ובטני שריא שקניא וכענאי מקוס
טענהו כו' דשכחי. שראיתם
שהחזקו שם פרס וענייה אסירי
דהני נמי בחד סימן אמו ושמה ממינס
הן נאחרת דלס שמי פרס וענייה
שרי דהא מסתמא לא מחזיקין להו
דלס שמי נישוי: (תוספות) **כאוס**
שבטות. שוף הזועק כלילה
לואיניה נלעז: **כאוס שבטות**.
טלס"א. תרי נשמת כתיבי חד בעופות
וחד דנכריות: דבר הלמד מענינו.

אחד מ"ג מדות היא: קיפוף. לואיט"א.
ולי נראה שקורין קלנ"א שור"ץ
שומה לטלס"א שבטות: קורפדאי.
טלס"א. רחמים. מטר: אמדי.
על שם דבר: ועדין שרקק.
כשהוא מנפף נשמע כאומר שרקק:
דאי יפס ארעא. ואינו עומד אלף
יושב ומנפף סימן כשורה הוא:
ארעא. שאין דרכו כן: **כי כרעא**.
חרישה: גלל. אכן גלל מן המרס:
כדי"א. כמו גדלה. גדלי ושקן
ולפיכך לקה: העמקי וראשי יונים
לקמיה מפרש: אטו קמן קאי. כיון
דלמינה נמי עורב קא מפרש ליה
ועורב קא לא יבנה ביה סימנא
הי ניהו וכי נידו היה התנא אחזו
ומראה זה עורב קסם היה לו לומר
עורב זה עורב פלוג: חמה אלף כל
נראית עמוקה וכן כל לבן ושחור
בבשר נראה הלכך עמוק כן צהרת
לבנה היא: **כריש יוני**. לפני היונים:
זה הנץ. אשפרו"ר: **בר חיריא**.
שריקא. והכא ליכא לאקשוי אטו קמן
קאי דהא לא קאמר למינה זה כן
פלוגי ש"מ אין לך קריי כן אלף אחד:
חסידים. מחלקת מונותיה:
שמאנא. כמו החלף (ב) (דברים ד):
בספר ויקרא (יא) כתיב ואת הדאה ואת

פולרין שלז"ל: אפואין
שור"ץ. יוני-בר.
צואיט"א. יושף.
טלס"א. חולה.
צואיט"א. יושף.
קלנ"א שור"ץ. עטף.
טלס"א. חולה.
אשפרו"ר (אשפרו"ר).
נץ.

(א) ולמל מן: שטות
מת. (ב) ולמל ט. (ג) וזה
סימן המרס: וכל טמא
דש"מ כחמס. (ד) וכלקוט
לחמא כלות וענדין לחמא
טמא וירש"ל גרס כלות
פי' מחוס. (ה) ונרי שערין
ק"ק מלחמא שבת כל. שוף
אחד יי ותי' ע"ש ער
קא ח"א. (ו) וכלקוט לחמא
דלמיה ויפין פדיתם ורבו
ד"ה כד"ל. (ז) ונרי שערין
ק"ק עורב זה טורא ויכא
לחמא כל עורב להניח עורב
העמקי והנה כדלפי יונס
למיה להניח את החירי
למינסי להניח טעיה לנש
ויכר ש"ל. (ח) ונרי
עורב. (ט) ענין חס'
מטות מ"ט: ד"ה חס'
בחיוב וי"א. (י) ונרי פד.
ויכר. (כ) ויקרא (יא)
(ל) ונרי רכא. (מ) ונרי
דכרי קאמר.

הנהגות הב"ה

(א) נבי' אהס שמאנא
שם חביותי' לל' וכן
כש"י:

הנהגות מורה"ר

לנרא

(א) רש"י ד"ה שסודו
כסין וקורין לו פולרין
שלז"ל: כריש דוקא אף שם
לו סס לו פולרין שלז"ל
היני פולרין היני אלף
פולרין קסם נל שם לוי
הוא שוף טחור כמו שפי'
רש"י לקמן קסם ע"ה
טימא פולרין:

הנהגות מורה"ר

רנשבורג

[א] נבי' חיר' תנשמת.
כריש כדקין ערף חותיה
כח שיהא מרס ירושלמי
של תנשמת וכן תנשמת
מכרס יונת פי' שמי
ישרש ויפין אף נמלה
פירש כלות מלשן חלום:

מוכח רש"י

כמראה חמה עמוקה
מן הצל. עמוק דהיינו
שכל מנהגה הלכך עמוק כן צהרת
עמוקה שכל מן הכל
(בכורות פא:.)

